

per a) AMAIcover.

Péra, V. *pedra Paradissos*, no pensem en encreuaments: és simplement *predissos*, del barbarisme insular *preda* = *pedra* *Peradura*, V. *paradura* (PARAR) ⁵ *Peraina*, V. *pedra Peraltar*, *peraltat*, V. *alt Peramany*, *peramanyer*, V. *pera Peramassat*, V. *panadís* (UNGLA) *Perar*, V. *parar* *Perat*, V. *pera Peravallès*, V. *vall Peraventura*, V. *ventura Perbacana*, V. *barbacana Perbanda*, V. *parabanda Perbatre*, ¹⁰ V. *batre Perbeure*, V. *beure Perboc*, *perbocar*, V. *veu* *Perboix no existeix (*perbox* és plural de *perboc*, V. *veu*) *Perborat*, *perbòric*, V. *bòric* *Perbosde*, *perbost*, V. *preborde* (*posar*) *Perbotador*, V. *bóta Perbrodat*, V. *brodar*

PERBULLIR, V. BULLIR vol. II, 336a27. La documentació és en el *Llibre de Cuina* val. de fi S. XIV: «si vols fer salsa a bolets, *perbullits* e premuts e sosengats ab oli, fé aytal salsa ---», «ages ordi parat e mit-lo a *perbullir*, e com serà *perbullit*, pica-l en un morter ---», BSCC XVI, 171, 175.

Perc, V. *perol*

PERCA (peix), pres del ll. *perca*, gr. *πέρκη* id. □ ^{1.ª} *doc.*: Dfa.

DERIV.: *Pèrcids*.

Percabal, V. *cabal* (CAP) *Percaç*, *percaça*, *perca-* ³⁰ *çar*, *percacer*, *-ceries*, V. *caçar*

PERCAL o PERCALA, pres del fr. *percale*, provinent de la Índia, i d'origen incert; allà potser es prengué del persa *pārgālā*. □ ^{1.ª} *doc.*: S. XVIII.

No sols no es prengué del cast. (on és més recent que en cat.) sinó potser a la inversa. En català almenys el trobem en romanços no recents: «Quina mortalla voleu? / —De la *percala* fina, qu'al cofre trobareu», «—Y a la Madalena què li deixaries? / —Una hermill de *percala* per fer-se un justillo», MilàF (*Romillo*, 220E, 228B18). «JUSTA: Me vaig a posar de gala: / les faldilles de *percala*, / el gipó ---», Abdon Tarrades (*Lo Rei Micomicó*, c. 1830, ed. Barcino, 164). Úniques indagacions crítiques de l'etimologia, en DCEC/ ⁴⁵ DECH.

DERIV.: *Percalina* (DOrt.). *Percalet*(a).

Percanç, *percançar*, castellanismes intolerables; *per-* ⁵⁰ *catar-se*, castellanisme escandalós per *adonar-se*.

PERCEBE, mot castellà del Cantàbric, per a l'etimologia del qual, veg. DCEC/DECH. Aprofito, però, aquesta avinentesa per cridar l'atenció sobre el val. *porceguí* que segons la *Fauna Valenciana* de Boscà (GGRV, Val., 485) és el nom d'un mollusc cefalòpode de l'espècie *Omatostrepbes saggittatus*: tant la família a què pertany, com la descripció implicada en el nom científic, suggereixen un mollusc semblant al percebe; i l'evolució fonètica de POLLICIPES en *porcebi és d'es-

perar en un mossarabisme (la resta s'explicaria com a pertorbació arabitzant). Altrament jo he vist percebes pescats a la costa valenciana (cap a Dénia, 1962). Una idea més audaç i menys fundada, però no arbitrària, fóra suggerir que es tingui en compte aquesta forma (recordem r- > òr. b-) en la qüestió, fins ara insoluble, de l'etimologia de BORSEGUÍ.

PERCEBRE. D'aquest verb i dels seus derivats ja s'ha tractat suficientment a CONCEBRE (II, 868b15). Suplementem ací la documentació medieval de *apercebre*. Transitiu: «l'Emperadriu ---, segons que nosaltres avem *apercebut*, és enamorada de aytal cavaller», Desclot (cap. 6-7, ms. de París; cf. NCL. II, 48). Reflexiu 'adonar-se', freqüent en el *Decam.* català: «me'n só bé *apersabut*» (trad. «me ne sono *avveduto*»); «de què Mercúsió se *apersabé bé*» («s'accorse»); «abans que persona del món se *n'apercebés*» («se n'avvedesse»); «havent-se més lo anell que ella li havia dat, en la boca, sí féu per manera que, bevent, lo leixà caure en la copa, sens que algú no se'n *apercebé*, e --- tramès a la dona», VII, § 2, 391.9; VII, § 10, 431.15f.; VIII, § 8, 480.3f.; x, § 9, 609.5. Molt perseguit en cast. com a francesisme, en català és ben cert que no en tingué res.

Del mateix *concebre*, ll. CONCIPERE, en participi CONCÉPTUS (V. vol. II, 867b52), prové el curiós alt-arag. *concieto* 'desig de prenyada', usual a Bielsa i a Graus (Rohlf's, *Dicc. Pir. Ar.*; Casac., BDC XXIV), que s'estén fins a Benasc *konsjeto* 'deseo vivo; capricho; marca en los hijos»: «tiengo *concieto* de mincá», «tíene una oliva marcada al braço: ye un *concieto*» (Ballarín, *Dicc.*).

³⁵ *Percebir*, V. *concebre* *Percentatge*, *percentual*, V. *cent* *Percepció*, *perceptible*, *-ibilitat*, *perceptiu*, *perceptivitat*, *perceptor*, V. *concebre* *Percibir*, castellanisme intolerable per *percebre* *Pèrcids*, V. *perca* *Percint*, *percinta*, *percintar*, V. *cenyir* *Perclorat*, *perclòric*, *perclorur*, V. *clor* *Perçò*, V. *ço* *Percolació*, V. *colar*

+*Percot* 'mena de gec' (JRoig, *Spill*, 2071, només en les eds. C i D, però sembla assegurat pel metre i el context), potser un derivat de *cot* 'espècie de cota o gec' (COTA), format segons *perpunt* i *perdomàs* (/por-domàs, DOMÀS), car l'explicació sintàctica que li cerca Chabàs a base de *cot* (i que jo mateix accepto provisionalment en el vol. II, 1008b2) he de reconèixer que és forçada per més que el FEW (xvi, *kott-*) ni God., ni els DAG. ni AlCM no registrin *percot* ni cosa semblant.

PERCUDIR, del ll. PERCŪTĒRE 'penetrar colpint', ⁵⁵ 'copejar, ferir', derivat de QUĀTĒRE 'sacsejar, fer tronollar'. □ ^{1.ª} *doc.*: Llull.

«Lo manejar que hom fa ab los infants en lo bressol per so que no ploren, no és moviment natural, ans és contra lo cervell, qui-s *percut* e no ha la disposició que auria», Llull (*Doctr. Pu.*, ed. Gili, p. 253); *percu-*